

וולאדיסלאו חראפוסטה - המשורר העברי הנוצרי-פולני

(מתוך שיחה בעת שהותו בלבוב)

בימים האחרונים שחה בלבוב המשורר העברי הידוע, הנוצרי-פולני וולאדיסלאו חראפוסטה, אחד העורכים של ה"אילוס" טרובני קוריר צוד'ניגני סראטוב, אשר העידר עליו ביאליק וא. ע. פרינברג, שרק המטה או ששה נוצרים בעולם יודעים עברית כסוהו. באולם הפחלה היהודית בלבוב קרא חראפוסטה את השירים העבריים שליו זמם את תרגומיו מעברית לפוד לנית. הפהל הרב, שבא לשמע אותו, רמז מתוך שמחה והתלהבות והודה למשורר במחיואות כמים טוערות.

במסיבת עתונאים ספר חראפוסטה על עצמו את הדברים דלפסן:

הנני בן אכר, נולדתי בשנת 1890 בכוב'סקו סמוך לשארטוב. התחלתי ללמוד בבית ספר כשהייתי בבר ג'עד ולא ילד. כבארטוב נמרתי מחלפות של בית ספר תיכוני, היה זה בשנת 1914. בבנדי לניו-ניסטן פולני המתובבתי בחוצות לבוב. עמדתי לפני הלן ראה של בית-מסחר

ספרים יהודי והבטתי על ספרים עבריים. האותיות העבריות ענינו אותי ועשו עלי רושם כביר; היותי משוט פלא תשוקה לראותם. נכנסתי לאותו בית-מסחר וקניתי איזה ספר עברי ואותו נשאתי על גבי כפי סיע במשך כל הלילי המלחמה שעברו עלי בחזית הקרב האוסטרי-איטלי. בשנת 1918 קניתי בטיורל ספר עברי ללמוד. בשנת 1919 התחלתי ללמוד מספרי למוד של משה ראט ושבח וולקובסקי, אבל אלה היו רק נסיונות. לא למדתי אז עוד כחתי-מדה. נסעתי לשאטוביץ רשם עבדתי בתור עתונאי מתחילה ב"שוכנות הסטנראפית הפולנית" (פא"ט) ואחרי כן ב"פולניה". המספתי את למודי העבריים עד שנת 1927. באותה השנה עברתי לסראטוב ונכנסתי ל"אילוסטרובני קוריר צוד'ניגני". הסביבה היהודית בסראטוב עשתה עלי

רושם מכריע, עד שנמרתי אומר להתחיל שוב את הלמוד העברי. למטרה זו קניתי לי סובץ שילי ביאליק. רבי הוא הפרגת העבר רי הידוע ש. וולקובסקי ועד יום מותי אהיה לו אסיר תודה. הוא לימד אותי את שירי ביאליק. אחרי כן קראתי תכורי שלום-עליכם, מטרלי מוכר ספרים, טשרני-חובסקי ואחרים.

השפה העברית מענינת אותי גם לרגלי המלחמה הקשה שחם העברי מנהל בעד קיומו. הנני מתענין מאד בגורל העם העברי השואף למולדתו. יסודי העם העברי חדרו לכבי מנקודת ראות אנטישית. מה-יורה העברית עולים בעיקר הנענועים לארץ שלו, לשמים שלו — להיות מדיניים שלו. ולמרות זה שאתר קרובה לכבי היא הספרות העברית הגלותית. המראה טיפוס יהודי בפולנית, מוצאת יותר חן בעיני

הספרות הלאומית הארץ-ישראלית המראה חיים חדשים בדיאים. הטפוס החדש של היהודי הארץ-ישראלי, הנמצא בספרות הכריא. הספרות העברית בתפוצות הנלה סלאה כישווי, "מדה-שחורה", נעגתים ויד סורים. האילו ספרות א"י נשפעת רוח של יצירת הרוח החופש. לפי דעתי — או-סר חראפוסטה לאחד החליל של — ההיים היהודיים בגלות אינם בעלי קיום מסיטי כי הם נמלוי חוט השדרה מנקודת ראות לאומית.

— ויצירתך הספורית?

— יצירתי הספורית גם תרגומי אינם אלא בני שנת. בשנה שעברה קראתי תי בסראטוב במסיבה לכבוד אורי צבי גרינברג בתרגום פולני ססע מחבורו, "מד לוח הקדרש בגולה". התרגום מצא חן, גרינברג וד"ר יי. סלדהורן דברו על לבי לחתמיד ביצירותי. גרינברג עשה עלי רושם כביר והודות לו התחלתי לכתוב שירים

ספוריים בעברית.

— ומה סיבם של התרגומים שלך?

— עד עכשו — אכר חראפוסטה — רק יהודים עסקו בתרגומים מעברית לפולני נית, ולהפך; מפולנית לעברית, או יותר ככון; תרגמו יותר עברית לפולנית מאשר פולנית לעברית. יש לעיין חוסר יחס מצד העבור הפולני ליצירת העברית. יש בכלל חוסר של יחס נפשי הדדי, או חיבור רוחני בין העבור הפולני והיהודי. תרגמו קצת לפולנית הבורחים של פרו, שלום-עליכם, מטרלי מוכר ספרים. רוצה אני לענין את העבור הפולני בספרות העברית החדשה. הגיעה השעה לבנות נשר בין שני האור סיים, ולקחת עלי את התפקיד הזה בשדה הספרות. על שלחן עבודתי נמצאים תרגומים מעברית לפולנית דלפסן; הנבילה הארובה של סוקולוב, יוסף המטובע, שר-

חה שלמה של חבורי אורי צבי גרינברג, "שלשה סודות ורביעי" של ת. ג. ביאליק, אוחכ אני מאד את גרינברג משום שהוא כותב בד סו. מפולנית לעברית אני מתרגם, דניאל" של וויספיאנסקי, חבורים יותר סטנטיים של מרין צ'וכאנובסקי וחד פואימה שלו, "כן", המיוסדת על רגע הפרעות האחרונות של האכרים בגליל רי שא, את הנבילה של סונופניצקה, "עשן", "ישקל הסנגן" של סינקיביץ, "הפתעה" של רוטמבורובסקי. יש לי שורה שלמה של הכניות אשר אינו רוצה עדיין לדבר עליהן טרם אנט להגשפתן.

בסוף שיחתו מספר חראפוסטה, שכונן היותר קרוב יעלה לא"י לראותה כמו עיניו ולבוא ביחס בלתי אסעני עם עבר דתם ותיוחם של היהודים ההרשיט.